

Spolufinancováno
Evropskou unií

Závěrečná zpráva z realizace poradenského programu města Písku Poradenský program 6

Rozvoj a adaptace politiky sociálního a dostupného bydlení

Tento materiál v rámci realizaci projektu „Rozvoj systémů pro sociální začleňování“ r.č. projektu CZ.03.02/00/22_004/0000366.

Obsah

ČÁST 1	3
INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN	3
OBDOBÍ REALIZACE	3
ZÁKLADNÍ ÚDAJE O LOKALITĚ	3
ANOTACE PROGRAMU	3
VÝCHODISKA VÝBĚRU PORADENSKÉHO PROGRAMU A ZÁKLADNÍ POPIS PROBLÉMŮ A JEJICH PŘÍČIN, KTERÉ MÁ PROGRAM ZA CÍL ŘEŠIT	4
CÍLE PORADENSKÉHO PROGRAMU	5
PŘEDPOKLÁDANÝ HARMONOGRAM REALIZACE	6
POPIS VÝSTUPŮ PROGRAMU	7
POPIS VÝCHOZÍHO STAVU LOKALITY V KONTEXTU PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	7
ČÁST 2	9
PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU	9
.....	14
ČÁST 3	14
VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU	14
VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	14
VYHODNOCENÍ NAPLNĚNÍ VÝSTUPŮ A CÍLŮ PROGRAMU	17
VYHODNOCENÍ A SHRNUTÍ CELKOVÉHO PŘÍNOSU PROGRAMU NA LOKALITU, DLE ZÁVĚREČNÉHO POSOUZENÍ NAPLŇOVÁNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ DANÉHO PROGRAMU	18
DALŠÍ MOŽNÝ PLÁN SPOLUPRÁCE (VOLITELNÉ K VYPLNĚNÍ)	18
SEZNAM ZKRATEK	19

ČÁST 1

INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN

Období realizace

Duben 2023–září 2024

Základní údaje o lokalitě

Písek je město ve stejnojmenném okrese v Jihočeském kraji, 44 km severozápadně od Českých Budějovic, na řece Otavě. Žije zde přibližně 31 tisíc obyvatel (ČSÚ 2024), jedná se o třetí největší město kraje. Písek byl založen v roce 1243 a jeho historické jádro je městskou památkovou zónou.

Bytový fond města byl od devadesátých let postupně privatizován a došlo k výraznému snížení jeho kapacity a roztržitému. Kromě privatizace bytového fondu také probíhala postupná výstavba městských bytů. V současné době město Písek disponuje 1 246 byty (k 18. červenci 2023). Postup a podmínky pro nakládání s bytovým fondem města upravují Pravidla přidělování bytů do nájmu občanů.

Anotace programu

Jde o podporu územního celku při komplexní adaptaci komunální politiky bydlení (a případně dalších relevantních politik, procesů či ad hoc záměrů) na globální trendy ohrožující dostupnost bydlení a rozvoj nástrojů politiky bydlení ve spolupráci s dalšími místními aktéry. Ve spolupráci s ÚC bude OSZ především:

- zavádět monitoring projevů aktuálních trendů v lokalitě,
- připravovat koncepční a strategickou rozvalu směřující k udržitelnosti sociální bytové politiky do budoucna,
- zavádět systémové postupy a zásady ad hoc rozhodnutí,
- zaškolovat pracovníky územního celku při implementaci inovací bytové politiky a podporovat je při uplatňování systematických nástrojů a implementaci dílčích opatření,
- podporovat územní celek při adaptaci na případné změny v legislativě směřující k dostupnému bydlení.

Spolupráce s ÚC bude tematicky zaměřena na řešení vybraných výzev současnosti:

- podpora při plánování řízení směřování obce,
- podpora při ochraně trhu s bydlením proti spekulaci a financionalizaci,

- podpora při zavádění aktuálních nástrojů směřujících k ukončení bytové nouze
- zavádění a rozvoj nástrojů prevence ztráty bydlení,
- podpora při plánování spravedlivé adaptace na změnu klimatu,
- podpora při řešení energetické chudoby.

Cílová skupina: sociální pracovníci obce, sociální pracovní neziskových organizací, zástupci odboru správy majetku, zástupci odboru investic a rozvoje, zástupci Domovní a bytové správy města Písku, zástupci odboru sociálních věcí // Sekundární cílová skupina: osoby v bytové nouzi v Písku.

Východiska výběru poradenského programu a základní popis problémů a jejich příčin, které má program za cíl řešit

Aktivity obce v oblasti bydlení jsou již poměrně pokročilé: Ve městě je v dané oblasti aktivní Domovní a bytová správa (DBS) a Kontaktní místo pro bydlení (KMB) je nastavená dobrá spolupráce s Odborem sociálních věcí a dalšími organizacemi (především Romodrom, o.p.s. a Naděje, z.ú). V minulosti také byly v Písku realizovány tři projekty zaměřené na oblast bydlení a bytové nouze, a to: „Koncepce bydlení města Písku“ (Město Písek) a „Bydlím, bydlíš, bydlíme“ (Romodrom, o.p.s.) a „Místo ve společnosti – snižování důsledků sociálního vyloučení na ubytovnách“ (Charita Písek). Organizací Naděje ve spolupráci s Městem Písek realizuje návazný projekt „Podpora Housing led přístupů v Písku“ (10/2022–9/2025), dále je organizací Romodrom, o.p.s., realizován projekt „Housing first Písek“ (6/2023–5/2026) směřující k podpoře zabydlování osob z CS do bytů soukromého sektoru.

Východiskem pro výběr poradenského programu byl zájem obce o podporu při rozvoji realizace aktivit směřujících k naplnění stanovených cílů v PSZ Písek 2022-2027 a jiných strategických dokumentů města, které povedou k prohloubení kvality a komplexity již realizovaných opatření, zejména v oblastech:

- Prevence ztráty bydlení: Obec realizuje některá opatření v oblasti prevence ztráty bydlení, chce se proto zaměřit na vytvoření uceleného systému a ukotvení pomocí interní metodiky. V rámci provedené SWOT analýzy byly identifikovány slabé stránky či a hrozby: Obci chybí data a informace o ohrožených domácnostech v soukromých pronájmech, pozdní zachycení prostřednictvím KMB a DBS nepřispívá efektivitě případné pomoci. Obec obtížně řeší stížnosti na nájemníky umístěné do městských bytů, které jsou součástí celkem 180 SVJ. Chybí informační kampaň o dostupnosti KMB pro širší veřejnost a metodické ukotvení procesů prevence ztráty bydlení.
- Mapování bytové nouze: Obec provádí základní mapování bytové nouze, zejména prostřednictvím běžné činnosti Kontaktního místa pro bydlení, jehož součástí je také terénní práce. Ve spolupráci s dalšími aktéry byl vytvořen základní přehled osob v bytové nouzi na území obce. V rámci provedené SWOT analýzy byly identifikovány slabé stránky či a hrozby: neexistuje propracovaná, sdílená a živá evidence osob v bytové nouzi. (Pozn.: Nebylo finálně dojednáno jako cíl PP).
- Práce s bytovým fondem: V rámci provedené SWOT analýzy byly identifikovány slabé stránky či a hrozby: nedostatečná kapacita a roztržitost městského bytového fondu; koncentrace bytů v určitých lokalitách, špatný stav některých objektů (např. městská ubytovna). (Pozn.: Bylo tematizováno částečně v podobě cíle PP č. 2: Navyšování bytového fondu města pro potřeby dostupného bydlení).

Cíle poradenského programu

Po dohodě s vedením a dalšími zástupci obce a městského úřadu byl pro realizaci poradenského programu nastaven následujícím způsobem:

Dlouhodobý cíl č. 1: Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě

Specifické cíle:

- a) do konce roku 2023 proběhne analytické šetření s cílem zjistit aktuální procesy prevence ztráty bydlení v Písku
- b) do konce roku 2023 vznikne obecní metodický postup prevence ztráty bydlení
- c) do konce roku 2024 proběhne informační kampaň o programech prevence ztráty bydlení

Podpora ASZ při nastavování efektivního systému prevence ztráty bydlení bude zahrnovat následující aktivity:

- navázání spolupráce s místními aktéry;
- seznámení se s aktuálním stavem, jeho analýzu a doporučení pro nastavení efektivního systému prevence ztráty bydlení v Písku; možné též formou zadání výzkumného šetření „Vyhodnocení systému prevence ztráty bydlení na území města Písku“;
- sdílení praxe z jiných měst ve formě exkurze nebo online setkání dle potřeby zástupců města;
- tvorba metodického postupu prevence ztráty bydlení;
- pracovní setkání k seznámení se s výstupy a případně navazující setkání k možné implementaci doporučení.

Dlouhodobý cíl č. 2: Navýšit městský bytový fond pro potřeby dostupného bydlení obyvatel Písku

Specifický cíl:

- a) Do konce roku 2023 dojde ke konzultacím investičních záměrů obce v oblasti dostupného bydlení s ohledem na dostupné dotační možnosti.

Poradenství při reprodukci bytového fondu v souvislosti s plánovanými dotačními příležitostmi MMR – Investiční poradenství pro dostupné bydlení bude zahrnovat aktivity:

- účast obce na Fóru sociálního začleňování (červen 2023) – zástupce samosprávy, zástupce investičního odboru, vedoucí sociálního odboru;
- individuální konzultace se zástupci MMR dle zájmu obce.

Bylo dojednáno, že aktivity související s realizovanými projekty týkající se školení personálu asistence v bydlení, školení personálu KMB, sociální realitní činnosti a zejména systému evidence KMB zůstane v gesci MPSV ČR (projekt „Podpora sociálního bydlení a jeho systémové zavádění v ČR“).

Předpokládaný harmonogram realizace

Harmonogram poradenského programu je rozdělen do mezi sebe se prolínající tři fáze: analytickou (červen–prosinec 2023), realizační (srpen 2023–prosinec 2024), závěrečné (červenec–prosinec 2024). Poradenský program je rozdělen do třech hlavních oblastí dle stanovených cílů programu. U každé oblasti je uvedena navržená forma/metoda, kterou bychom ji naplňovali. Složení tematických pracovních skupin bude předmětem domluvy. Není nezbytné, aby se každý aktér účastnil všech pracovních skupin. Popis programu je orientační, bude přihlíženo ke kapacitám a potřebám místních aktérů i potřebných expertů z ASZ.

Oblast: Rozvoj systému prevence ztráty bydlení			
Forma/metoda	Agenda/účel	Odpovědnost	Fáze
Analýza	<ul style="list-style-type: none"> Popis systému prevence ztráty bydlení pro účely kodifikace Identifikace potenciálu k rozvoji 	ASZ	Analytická
	<ul style="list-style-type: none"> Evaluace realizovaných opatření 	ASZ	Závěrečná
Pracovní skupina A	<ul style="list-style-type: none"> Informační kampaň v oblasti prevence ztráty bydlení Podněty vzešlé z analýzy prevence ztráty bydlení 	ASZ, Písek	Realizační
	<ul style="list-style-type: none"> Udržitelnost a vyhodnocování zavedených opatření 	ASZ, Písek	Závěrečná
Workshop	<ul style="list-style-type: none"> Problematika řešení sousedských stížností 	ASZ	Realizační
Exkurze	<ul style="list-style-type: none"> Zprostředkování dobré praxe 	ASZ	Realizační

Oblast: Navyšování bytového fondu Města pro potřeby dostupného bydlení			
Forma/metoda	Agenda/účel	Odpovědnost	Fáze
Analýza	<ul style="list-style-type: none"> Přehled investičních záměrů obce a identifikace vhodných dotačních příležitostí 	ASZ	Analytická
Pracovní skupina B / Individuální konzultace	<ul style="list-style-type: none"> Informování o připravovaných dotačních titulech Zprostředkování zpětné vazby od obce k ministerstvu Příprava projektů výstavby/výkupů/rekonstrukce bytů 	ASZ, Písek	Realizační

Popis výstupů programu

- výzkumná zpráva ze šetření procesů prevence ztráty bydlení
- metodické ukotvení postupu prevence ztráty bydlení
- informovanost o investičních příležitostech MMR ČR pro oblast bydlení a podpora při jejich využití formou individuálních a skupinových konzultací

Popis výchozího stavu lokality v kontextu plnění kritérií sociálního začleňování

Název kritéria: II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení.

Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec umí předávat informace o možnostech čerpání dávek na bydlení všem zranitelným cílovým skupinám. Má zaveden včasný reporting dluhů v obecním bydlení provázaný na poskytování sociální práce.	ANO – V rámci KMB je nastaven systém včasné detekce dluhů a stížností pro nájemníky obecních bytů. Při jejich řešení je využíváno kapacit pracovníků sociálního odboru.
Obec rozvíjí segment prevence ztráty bydlení. Analyzuje příležitosti a bariéry při udržování domácností v bydlení, zavádí komplexní organizační procesy a zajišťuje personální kapacity s cílem udržení co nejvíce domácností ve standardním bydlení.	NE
Obec aktivně vykovává procesy prevence ztráty bydlení a metodicky prevenci ztráty bydlení řídí na základě domluvených postupů s dalšími aktéry. Tyto postupy jsou ukotveny v metodice prevence ztráty bydlení.	NE
Pro ty, kdo potřebují komplexní a dlouhodobou podporu, zajišťuje obec efektivní případovou koordinaci (case management), který vykonávají buď obecní sociální pracovníci nebo pracovníci neziskových organizací dle svých kapacit (po domluvě s obcí).	NE
Obec umí reagovat na krizové situace domácností a má vytvořen krizový fond, ze kterého může poskytnout finanční podporu ohrožené domácnosti bez dlouhé prodlevy (prostřednictvím třetí strany, tak aby byl akceptován jako půjčka nebo dar).	NE
Má nastaven systém prevence ztráty bydlení dle potřeb a možností obce. Prevence ztráty bydlení je realizována nejen v obecním bytovém fondu, ale také na soukromém trhu s bydlením.	NE
Systém prevence ztráty bydlení umí reagovat na potřeby osob ohrožených ztrátou bydlení rychle a bezodkladně. Jsou nastaveny podmínky udržitelnosti systému včetně finančního a personálního zajištění.	NE

V. Obec koncepčně plánuje rozvoj bytové politiky.

Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec otevírá interní diskusi ohledně budoucího postupu při zvyšování možnosti bydlení pro lidi v bytové nouzi.	NE
Obec má zpracované zadání (vize, teze a principy, předpokládané limity a zdroje) strategického dokumentu (ev. dokumentů) formulujícího lokální politiku bydlení směřující k ukončování bytové nouze .	ANO (PSZ Písek 2022-2027, Koncepce bydlení města Písku 2021-2031).
Obec má strategii řešení základních problémů bydlení, tj. (i) situace domácností v bytové nouzi, (ii) vysokých nákladů na bydlení a (iii) diskriminace v přístupu k bydlení a rezidenční segregace	ČÁSTEČNĚ – Částečně zpracováno v PSZ Písek 2022-2027, Koncepce bydlení města Písku 2021-2031.
Obec má schválenou komplexní politiku bydlení , která vedle řešení problémů dostupnosti bydlení a bytové nouze, rovněž reaguje na nové výzvy zejm. z oblasti financionalizace bydlení, změny klimatu nebo stárnutí populace. Obec tuto politiku formuluje s důrazem udržitelné hospodaření s vnitřními zdroji obce.	NE
Obec umí navrhnout komplexní politiku bydlení (viz popis strategických dokumentů úrovně 5), kterou je zároveň schopna úspěšně implementovat. Dále obec sleduje emergentní trendy a inovativní postupy.	NE

VI. Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky.

Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec zná dotační možnosti v oblasti bydlení (měkké i investiční).	ANO – Zaměstnanci odboru rozvoje se průběžně o dotačních možnostech informují a mají zkušenosti jak s investičními projekty, tak s tzv. projekty "měkkými".
Obec umí realizovat ad hoc projekty na podporu bydlení (měkké i investiční) podle momentálních možností financování.	ANO - např. aktuálně realizovaný projekt ve spolupráci s organizací Naděje "Podpora Housing led přístupů v Písku"
Obec umí realizovat ad hoc projekty na podporu bydlení (měkké i investiční) podle momentálních možností financování, na přechodnou dobu ale tyto aktivity zvládá financovat z jiných zdrojů (ne OPZ+).	NE – město zatím nebylo konfrontováno s nutností financovat návaznost opatření z vlastních zdrojů (např. KMB)
Obec dokáže zajistit průběžné financování kmenových aktivit obecní politiky bydlení s využitím příležitostné dotační podpory.	NE
Obec dokáže zajistit financování kmenových aktivit obecní politiky bydlení nezávisle na dotacích, které využívá k pilotování nových aktivit.	NE

ČÁST 2 PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU

Období	Název a typ realizovaných aktivit	Uveďte vazbu aktivity na plnění cíle či kritéria (číslo cíle či kritéria)	Stručný popis aktivity a jejího přínosu. Je-li to relevantní, uveďte konkrétní výstupy, či výsledky aktivity
duben 2023 až srpen 2023	Pracovní skupina A / MDT Písek /Individuální konzultace na téma systém prevence ztráty bydlení	Dlouhodobý cíl č. 1: <i>Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě</i>	Cíl byl již formulován při vstupních jednáních PP na počátku roku 2023. V rámci návazných jednání byla získávána aktuální znalost prostředí a s tématem související lokální agendy s cílem nastavení způsobu mapování aktuálního stavu realizovaných procesů prevence ztráty bydlení na území města Písku; upřesňovala se také očekávání a zadání prostřednictvím relevantních aktérů.
	Desk research /příprava podkladů	Dlouhodobý cíl č. 1: <i>Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě</i>	Během června 2023 proběhly přípravy nástrojů výzkumného šetření. V červnu a srpnu doplněno analýzou relevantních dokumentů a podkladů, proběhlo zpracování záznamů) přepisy rozhovorů)
	Individuální konzultace/ Polostrukturované výzkumné rozhovory	Dlouhodobý cíl č. 1: <i>Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě</i>	V červenci bylo realizováno šetření k řešené oblasti: výzkumné rozhovory s místními aktéry byly vedeny expertem Danielem Vališem a výzkumnicí Zuzanou Koreckou za účasti LK Adély Brožkové; v termínech 11.7.2023, 12.7.2023, 27.7.2023.
prosinec 2023 až únor 2024	Tvorba dokumentu: výzkumná zpráva	Dlouhodobý cíl č. 1: <i>Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě</i>	Pozn.: Zpráva z výzkumného šetření měla být původně dokončena v září 2023. Vzhledem k personálním změnám a omezené kapacitě ASZ týmu a koordinačním činnostem souvisejícím s pilotáží podobného šetření u dalších

			partnerů v území, došlo k posunutí termínu dokončení ze strany ASZ.
únor 2024 až duben 2024	Práce MDT na připomínkování dokumentu: výzkumná zpráva	Dlouhodobý cíl č. 1: <i>Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě</i>	Zapojení partneři v rámci MDT podávali zpětnou vazbu k výstupům výzkumu.
	Jednání PS	Dlouhodobý cíl č. 1: <i>Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě</i>	Projednání výstupu šetření na jednání PS (18.4. 2024), doplňující podněty byly následně zapracovány. Ze strany ASZ představen nástroj Krizový fond/Nadační fond a předány příklady obcí, kde byl úspěšně zaveden. ASZ nabídla možnost spolupráce při pilotování a vyhodnocování, jak nejlépe nastavit parametry nástroje. PS již nepřinesla poptávku po spolupráci při zavádění tohoto nástroje. Bylo potvrzena spolupráce na využití zprávy z výzkumného šetření pro tvorbu Metodiky prevence ztráty bydlení; což odpovídá původnímu cíl spolupráce. Dojednána pak byla nutná spolupráce konkrétních zástupců SO a DBS na přípravě metodiky v návazném období.
květen 2024 až září 2024	Tvorba dokumentu: Metodika prevence ztráty bydlení města Písku	Dlouhodobý cíl č. 1: <i>Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě</i>	Započetí práce na tvorbě dokumentu Metodika prevence ZB. Dokument je sdílen se spolupracujícím aktéry (Sociální odbor a Správa bytového fondu). Dokument je postupně naplňován obsahem. Dokument bude podkladem pro další jednání pracovní skupiny A.
	Individuální upřesňující konzultace se zapojenými aktéry k tvorbě Metodiky prevence ztráty bydlení města Písku	Dlouhodobý cíl č. 1: <i>Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě</i>	Zástupci Sociálního odboru a Domovní a bytové správy

<p>říjen 2024 až prosinec 2024</p>	<p>Pracovní (online) setkání k implementaci (Metodiky prevence ztráty bydlení) / Individuální jednání s klíčovými aktéry k implementaci Metodiky prevence ztráty bydlení</p>	<p>Dlouhodobý cíl č. 1: <i>Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě</i></p>	<p>Obsahem je seznámení se s výstupy (Metodikou) a navazující setkání k implementaci doporučení.</p>
---	--	--	--

Komentář experta:

Prevence ztráty bydlení ve městě je stěžejním mechanismem předcházení bezdomovectví. Město má nastavenou kooperaci aktérů a zavedená funkční opatření, zejména v oblasti neplnění finančních závazků nájemce. Aktivity města se soustředí přirozeně na vlastní bytový fond. Přesah a potenciál představuje činnost Kontaktního místa bydlení. Devizou je také zavedená kooperace aktérů a zkušenost se zabydlováním nejzranitelnějších cílových skupin ve spolupráci s partnerskými NNO. V rámci šetření byly identifikovány oblasti, kde může být praxe dále posouvána. Sada doporučení, která z výzkumné zprávy vzešla, byla diskutována na jednání Pracovní skupiny. Analýza byla zpracována velmi detailně, vytváří tak bohatý zdroj o fungování městského bytového fondu nejen pro práci v území ASZ, ale také pro aktéry PS.

V průběhu poskytování poradenského programu se nepodařilo dodržet časový harmonogram. Zpráva z výzkumného šetření měla být původně dokončena v září 2023. Došlo však k dočasnému přerušení aktivit v poradenském programu vzhledem k personálním změnám a omezené kapacitě ASZ týmu a koordinačním činnostem souvisejícím s pilotáží podobného šetření u dalších partnerů. Posun se projevil i v termínech zpracování příslušné metodiky.

<p>duben 2023 až srpen 2024</p>	<p>Webináře, semináře, fóra, konference</p>	<p>Dlouhodobý cíl č. 1: <i>Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě</i></p> <p>Dlouhodobý cíl č. 2: <i>Navýšit městský bytový fond pro potřeby dostupného bydlení obyvatel Písku</i></p>	<p>Součástí realizace PP v obcích byla také nabídka osvětových a vzdělávacích seminářů a workshopů. Byli zváni relevantní aktéři z obcí, jimž bylo téma nejbližší. Některé akce se pořádali v regionech mimo Prahu, tak aby byla zajištěna dopravní dostupnost a podpořeno síťování aktérů přes hranice ORP s ohledem na sdílení praxe. Akce probíhaly také online. Témata byla různorodá od investic do bydlení až po konkrétní nástroje řešení bytové nouze. Během realizace PP proběhly tyto akce: Prevence energetické chudoby, Fokus: bydlení, Základy místní (nejen) obecní solidarity pro osoby v bytové nouzi, Kontaktní místo na bydlení a jeho potenciál pro řešení sociálního vyloučení v území, Podpora sousedského soužití,</p>
--	---	---	--

		<p>Sousedské soužití v sociálním bydlení, Investice do bydlení, Platforma středních měst s tématem kontaktních míst pro bydlení a série webinářů na téma Jak na strategické dokumenty v oblasti bydlení (4. díly).</p> <p>Konkrétně např. dne 05.06.2023 a 19.06.2023 proběhlo Fórum sociálního začleňování, Focus: Bydlení". Z Písku se účastnili zástupci NNO Romodrom (p. Králová, p. Ducháčová) a vedení SO Písek (p. Baslerová – online část).</p>
Pracovní skupina B/ individuální konzultace se zástupci MMR dle zájmu obce	<p>Dlouhodobý cíl č. 2: Navýšit městský bytový fond pro potřeby dostupného bydlení obyvatel Písku.</p>	<p>Vznik pracovní skupiny B se v průběhu spolupráce neprojevil jako potřebný. V rámci první pracovní skupiny A byli vytipováni klíčoví aktéři pro oblast investic do dostupného bydlení ze zástupců Města a MěÚ, se kterými byl realizován polostrukturovaný rozhovor s cílem mapování investičních záměrů města. Lokální konzultantka v průběhu listopadu 2023 několikrát komunikovala s vedoucím odboru investic a možnosti, které přináší IROP a NPO. Návazně byly tyto aktéři přizýváni na vzdělávací akce <i>Fóra sociálního začleňování Fokus Bydlení 7/2024</i> (kombinovaná forma) a na podzim 2023 online webinář s experty ASZ (Vališ, Aresta).</p>
Jednání se starostou města Písek	<p>Dlouhodobý cíl č. 2: Navýšit městský bytový fond pro potřeby dostupného bydlení obyvatel Písku</p>	<p>V říjnu 2023 konzultoval starosta města Písek se zástupci MMR ČR Petrem Hladíkem a Vítem Lesákem možnosti navýšení bytové fondu obce.</p>
Průběžná činnosti – informační servis	<p>Dlouhodobý cíl č. 1: Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě</p> <p>Dlouhodobý cíl č. 2: Navýšit městský bytový fond pro potřeby dostupného</p>	<p>Městu bylo během celé realizace PP poskytovány aktuální informace týkající se nabídky dotačních příležitostí v oblasti investic do bydlení nebo podpory v bydlení (tzn. Nájemní bydlení – NPO, Projektová příprava – NPO, IROP – Sociální bydlení, OPZ+ č. 65, č. 64)</p> <p>Město bylo také informováno o aktuálním dění k zákonu o podpoře</p>

	bydlení obyvatel Písku	bydlení, který je projednáván v roce 2024.
--	------------------------	--

Komentář experta:

Zástupci vedení města se aktivně zajímali o investiční příležitosti. ASZ poskytovala informační servis, včetně pozvánek na související vzdělávací aktivity. Zástupci města měli dostatek informací ohledně aktuálně dostupných zdrojů financování investičních záměrů (IROP – bydlení, NPO – dosud nebyla finalizována výzva). Obec je průběžně informována kanály ASZ. Zaměstnanci města se průběžně o dotačních možnostech informují a mají již zkušenosti jak s investičními projekty, tak s tzv. projekty "měkkými".

Na základě politického rozhodnutí a dalších okolností, zejména nejasnosti ohledně výsledné podoby připravovaného Zákona o podpoře bydlení se však nezačala příprava žádného projektu. Přínosy: V průběhu spolupráce v PP si zástupci města Písku minimálně ujasnili, že vhodným zdrojem je pro ně program NPO; a to s ohledem na plánovaný investiční záměr navýšit bytový fond o vysoký počet bytů (v řádu stovek). Zdroje IROP se ukázaly pro tento záměr jako nevhodné. V období června 2024 pak Město navázalo spolupráci s Centrem podpory investic SFPI, které administruje zdroje NPO.

ČÁST 3 VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU

Vyhodnocení plnění kritérií sociálního začleňování

Kritérium	Název ukazatele	Vyhodnocení závěrečného posunu v lokalitě
Název kritéria: II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení.	Obec umí předávat informace o možnostech čerpání dávek na bydlení všem zranitelným cílovým skupinám. Má zaveden včasný reporting dluhů v obecním bydlení provázaný na poskytování sociální práce.	NE – bez posunu a bez zhoršení Cíl PP č. 1 – Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě
	Obec rozvíjí segment prevence ztráty bydlení. Analyzuje příležitosti a bariéry při udržování domácností v bydlení, zavádí komplexní organizační procesy a zajišťuje personální kapacity s cílem udržení co nejvíce domácností ve standardním bydlení.	ANO – Cíl PP č. 1 – Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě. Na základě šetření procesů prevence ztráty bydlení došlo k ukotvení dobré praxe v Metodice prevence ztráty bydlení.
	Obec aktivně vykonává procesy prevence ztráty bydlení a metodicky prevenci ztráty bydlení řídí na základě domluvených postupů s dalšími aktéry. Tyto postupy jsou ukotveny v metodice prevence ztráty bydlení.	ANO – Cíl PP č. 1 – Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě. Na základě šetření procesů prevence ztráty bydlení došlo k ukotvení dobré praxe v Metodice prevence ztráty bydlení.
	Pro ty, kdo potřebují komplexní a dlouhodobou podporu, zajišťuje obec efektivní případovou koordinaci (case management), který vykonávají buď	ANO – Cíl PP č. 1 – Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě.

	obecní sociální pracovníci nebo pracovníci neziskových organizací dle svých kapacit (po domluvě s obcí).	Na základě šetření procesů prevence ztráty bydlení v bytovém fondu města Písek došlo k ukotvení dobré praxe v obecním metodickém materiálu, kde je ukotvena pozice casemanagera.
	Obec umí reagovat na krizové situace domácností a má vytvořen krizový fond , ze kterého může poskytnout finanční podporu ohrožené domácnosti bez dlouhé prodlevy (prostřednictvím třetí strany, tak aby byl akceptován jako půjčka nebo dar).	NE – Cíl PP č. 1 – Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě Nástroj Krizový fond byl doporučen v rámci výstupu šetření procesů prevence ztráty bydlení, došlo k předání informací o nástroji. Aktéři zatím neplánují další kroky k zavedení nástroje.
	Má udržitelně nastaven systém prevence ztráty bydlení dle potřeb a možností obce. Prevence ztráty bydlení je realizována nejen v obecním bytovém fondu, ale také na soukromém trhu s bydlením.	NE – Cíl PP č. 1 – Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě Město upustilo od specifického cíle 1c) realizace informační kampaně o programech prevence ztráty bydlení. Nájemci ze soukromého bytového trhu mohou využívat služby zavedeného KMB.
	Má udržitelně nastaven systém prevence ztráty bydlení dle potřeb a možností obce. Prevence ztráty bydlení je realizována nejen v obecním bytovém fondu, ale také na soukromém trhu s bydlením.	NE – Cíl PP č. 1 – Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě V rámci metodického materiálu byly nastíněna potřeba zajištění udržitelnosti.
VI. Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky.	Obec zná dotační možnosti v oblasti bydlení (měkké i investiční).	ANO – Dlouhodobý cíl PP č. 2: Navýšit městský bytový fond pro potřeby dostupného bydlení obyvatel Písku: došlo k aktualizaci znalostí relevantních aktérů a ujasnění, že vhodným zdrojem bude program NPO; a to s ohledem na plánovaný investiční záměr navýšit bytový fond o vysoký počet bytů (v řádu stovek). Zdroje IROP se ukázaly pro tento záměr jako nevhodné. V období června 2024 pak Město navázalo spolupráci s Centrem podpory investic SFPI, které administruje zdroje NPO.
	Obec umí realizovat ad hoc projekty na podporu bydlení (měkké i investiční) podle momentálních možností financování.	NE – Dlouhodobý cíl PP č. 2: Navýšit městský bytový fond pro potřeby dostupného bydlení obyvatel Písku: Na základě politického rozhodnutí a dalších

		okolností, zejména nejasnosti ohledně výsledné podoby připravovaného Zákona o podpoře bydlení nebyla zahájena příprava žádného projektu.
	Obec umí realizovat ad hoc projekty na podporu bydlení (měkké i investiční) podle momentálních možností financování, na přechodnou dobu ale tyto aktivity zvládá financovat z jiných zdrojů (ne OPZ+).	NE – Dlouhodobý cíl PP č. 2: Navýšit městský bytový fond pro potřeby dostupného bydlení obyvatel Písku: Na základě politického rozhodnutí a dalších okolností, zejména nejasnosti ohledně výsledné podoby připravovaného Zákona o podpoře bydlení nebyla zahájena příprava žádného projektu.
	Obec dokáže zajistit průběžné financování kmenových aktivit obecní politiky bydlení s využitím příležitostné dotační podpory.	NE – nebylo součástí PP/mimo zakázku
	Obec dokáže zajistit průběžné financování kmenových aktivit obecní politiky bydlení s využitím příležitostné dotační podpory.	NE – nebylo součástí PP/mimo zakázku

Vyhodnocení naplnění výstupů a cílů programu

Níže uvádíme přehled naplňování stanovených specifických cílů (Vstupní zpráva PP Písek):

Dlouhodobý cíl č. 1: Nastavit systém prevence ztráty bydlení mezi relevantními aktéry ve městě

- a) do konce roku 2023 proběhne analytické šetření s cílem zjistit aktuální procesy prevence ztráty bydlení v Písku: splněno (výzkumná zpráva finalizována v dubnu 2024);
- b) do konce roku 2023 vznikne obecní metodický postup prevence ztráty bydlení: splněno (v posunutém termínu září 2024);
- c) do konce roku 2024 proběhne informační kampaň o programech prevence ztráty bydlení pro veřejnost: nesplněno (Město v rámci jednání PS bydlení 18.4.2024 informovalo, že od cíle realizace kampaně prozatím ustoupilo).

V rámci PS a výstupů výzkumného šetření byl dále krátce představen doporučovaný nástroj Krizový (nadační) fond s možností zprostředkování exkurze, nasdílení praxe. Ze strany města již nebyla další poptávka k zavedení nástroje. Z plánovaných aktivit (viz harmonogram) nebyl naplněn workshop (prevence sousedských stížností) a exkurze (zprostředkování dobré praxe). K naplnění potřeb zástupců města v této oblasti dostupná nabídka vzdělávacích aktivit pro partnery ASZ (tematicky: “Podpora sousedského soužití” a “Sousedské soužití v sociálním bydlení”) a průběžný informační servis.

Dlouhodobý cíl č. 2: Navýšit městský bytový fond pro potřeby dostupného bydlení obyvatel Písku byl naplňován z hlediska dojednaných aktivit:

- a) Do konce roku 2023 dojde ke konzultacím investičních záměrů obce v oblasti dostupného bydlení s ohledem na dostupné dotační možnosti: splněno

Poradenství při reprodukci bytového fondu v souvislosti s plánovanými dotačními příležitostmi MMR – Investiční poradenství pro dostupné bydlení bude zahrnovat aktivity:

- b) účast obce na Fóru sociálního začleňování Fokus Bydlení (červen 2023) – zástupce samosprávy, zástupce investičního odboru, vedoucí sociálního odboru: splněno
- c) individuální konzultace se zástupci MMR dle zájmu obce: splněno

Z hlediska cílů (resp. dotčených kritérií kvality soc. začleňování) pak můžeme konstatovat, že došlo k

- navýšení informovanosti relevantních aktérů; jejich lepší orientaci, včetně ujasnění, že vhodným zdrojem je pro ně program NPO; a to s ohledem na plánovaný investiční záměr navýšit bytový fond o vysoký počet bytů (v řádu stovek). Zdroje IROP se ukázaly pro tento záměr jako nevhodné.
- zvýšení připravenosti Města k přípravě projektů i formou navázání spolupráce s Centrem podpory investic SFPI.

Na základě politického rozhodnutí a dalších okolností, zejména nejasnosti ohledně výsledné podoby připravovaného Zákona o podpoře bydlení, však nebyla zahájena příprava konkrétního projektu a nedošlo tak ani k posunu k naplnění cíle navýšit městský bytový fond.

Vyhodnocení a shrnutí celkového přínosu programu na lokalitu, dle závěrečného posouzení naplňování kritérií sociálního začleňování daného programu

Celkově lze zhodnotit přínos programu pro lokalitu jako spíše dílčí. Spolupráce na plnění cílů PP a naplňování kritérií sociálního začleňování byla ovlivněna omezenou časovou kapacitou ASZ při zpracování výzkumného šetření a následné tvorbě metodiky prevence ztráty bydlení. Výstupy programu se dařilo plnit, avšak s významným zpožděním.

Na základě výzkumného šetření procesů prevence ztráty bydlení v bytovém fondu města Písek došlo k diskusi dílčích podnětů v rámci MDT a ukotvení dobré praxe v metodickém materiálu, který může být jako živý dokument dále aktualizován a využíván pro potřeby Města. Seznámení se s výstupy (metodikou) a navazující setkání k implementaci jsou plánována na období října až prosince 2024.

Město si v průběhu realizace PP udrželo přehled a orientaci v dostupných zdrojích financování jím zvažovaných investičních záměrů v oblasti bydlení, avšak k přípravě konkrétního projektu (potažmo posunu k cíli navýšení bytového fondu města) nedošlo.

V rámci realizace PP došlo k posunu u 5 kritérií dotčených v rámci cílů sjednané spolupráce, z toho v jednom bodě spíše jen částečně. U dalších 5 kritérií, dotčených v rámci PP, nedošlo k posunu, ale ani ke zhoršení. Dalších 22 kritérií nebylo dotčeno zakázkou v rámci PP. PP byl naplněn úspěšně. Podrobněji v příloze RSSZ_ZZ_PP6_Písek_vyhodnocení (.xlsx).

Další možný plán spolupráce (volitelné k vyplnění)

Poradci ASZ nespátřují další potřebu intenzivnější spolupráce v rámci poradenských programů v oblasti bydlení, spíše formou pasivní podpory. Tématem další spolupráce by mohlo být:

- mapování bytové nouze a sociálně vyloučených (mikro)lokalit řešené v rámci aktivit na zdravotně-sociálním pomezí či ve spolupráci s projektem ASZ Centrum podpory a rozvoje aktivit směřujících k desegregaci v území (problematika ubytoven);
- podpora rozvoje komunitní práce na území města.

Seznam zkratk

Agentura, ASZ – Odbor (Agentura) pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR

CS – cílová skupina

IROP – Integrovaný regionální program

KU – Krajský úřad

LK – lokální konzultant

LP – lokální partnerství

MDT – Multidisciplinární tým

NNO – nestátní nezisková organizace

NPO – Národní plán obnovy

ORP – obec s rozšířenou působností

PS – pracovní skupina

PP – poradenský program

RM – Rada města

SAS – Sociálně aktivizační služba (pro rodiny s dětmi)

TP – Terénní programy

ÚC – územní celek